

Anklamvägen 5, Falsterbo - en hommage à Alvar Aalto

Några tankar kring Alvar Aalto och huset på Anklamvägen 5

Det kan kanske uppfattas som lite förmätet att nämna Aaltos namn i sammanhanget, men det görs med uppriktig vördnad för en av mina husgudar.

När jag fick uppdraget var en av riktlinjerna från beställaren att huset skulle utformas utifrån det funktionalistiska formspråket. För mig föll det sig då helt naturligt att hämta den mesta inspirationen från Alvar Aalto, en av modernismens förgrundsgestalter. Arkitekten Alvar Aalto representerade modernismen med ett nordiskt anslag och ett mjukare formspråk, något som väl sammanföll med mina egna tankar och preferenser. Han satte den mänskliga skalan i främsta rummet även om han skämtsamt kunde påstå att han arbetade med en modul på en millimeter.

Att människan var en viktig utgångspunkt visade sig icke minst i Sanatoriet i Pöytä där han utgick från den liggande människan vid utformningen. Hans mjukare formspråk hade många uttryck. Stålrör ersattes av böjträ, innertak kunde uppträda i vågform i stället för plant, en känd vas utformades med böljande sidor och en skärmvägg kunde bli självstabiliserande tack vare sin mjukt svängda form.

Kan man utläsa något av detta i huset på Anklamvägen? Ja, otvetydigt. Det mest iögonfallande är nog då den böljande, vågformade väggen, som på utsidan ger efter för trädgårdens växtlighet samtidigt som den erbjuder en promenad längs den samma. På insidan överraskar den de flesta med sitt mjuka, organiska anslag.

I övrigt kan man nog känna igen Aalto i många detaljer och inte minst i materialvalen såväl invändigt som utvändigt. Sannolikt kommer de flesta också att finna Aalto-drag i den exteriöra utformningen.

Nu idag, något äldre och kanske något klokare, hade jag sannolikt omformulerat det jag en gång uttryckte, till i stället "Hommage à Aino och Alvar Aalto". Aino Aalto hade nämligen i mångt och mycket ett stort konstnärligt ansvar i deras arbete. Äras båda som äras bör.

Landön 2025-09-18

Carsten Andersson

Arkitekt SAR/MSA